

75 lat działalności Technikum Pszczelarskiego w Pszczelej Woli

Pszczela Wola jest na pszczelarskiej mapie Polski miejscem wyjątkowym i niepowtarzalnym. W uroczym zakątku Lubelszczyzny, urzekającym malowniczą doliną Bystrzycy, w zabytkowym parku mieści się szkoła o 75 – letniej tradycji. Znajduje się tu wyjątkowe technikum, Technikum Pszczelarskie będące chlubą wielu pokoleń pszczelarzy.

Przez długie lata kwestia zdobywania wiedzy pszczelarskiej pozostawała nieuregulowana. Najczęściej pszczelarze doskonalili swoje umiejętności poprzez czytanie literatury pszczelarskiej, uczestnictwo w prelekcjach, kursach czy wykładach pszczelarstwa w szkołach rolniczych lub ogrodniczych.

Po II wojnie światowej już 1944 roku w Lublinie powstało Liceum Gospodarstwa Wiejskiego. Szkoła mieściła się w dwupokojowym lokalu Izby Rolniczej przy ulicy 3 Maja 20. Program nauczania pierwszej klasy liceum obejmował przedmioty rolnicze, natomiast drugiej pszczelarstwo. Pierwszy rok nauki odbywał się w LGW w Lublinie. Liceum pszczelarskie miało stanowić jego praktyczno – specjalistyczną część. Zorganizowano również Roczną Szkołę Pszczelarską. Postanowiono, że szkoły będą się mieścić w budynkach dawnego majątku Żabia Wola.

Powstającej placówce przydzielono stary, ziemiański dworek rodziny Rohlandów, wybudowany w 1852 roku wraz 50 ha ziemi. Majątek został przejęty przez kierownika ośrodka i dyrektora Liceum Pszczelarskiego Tadeusza Wawryna.

Rok 1945 upłynął na organizowaniu szkoły zarówno pod względem materialnym jak i programowym. Naukę w Liceum rozpoczęło 9 uczniów, natomiast w Szkole Pszczelarskiej 11. Grono Pedagogiczne liczyło 6 nauczycieli.

Praktyka trwająca osiem miesięcy miała się odbywać w pasiece szkolnej, w pasiekach doświadczalno - selekcyjnych Związku Pszczelarzy, Wojewódzkich Stacjach Hodowli Matek oraz w Instytucie Pszczelarskim.

W drugim roku działalności placówki naukę w liceum rozpoczęła 13–osobowa grupa uczniów. Roczna Szkoła Pszczelarska liczyła 20 uczniów. Samodzielną placówką z dwuletnim okresem nauczania Liceum Pszczelarskie stało się 26 marca 1946 roku.

W sierpniu 1946 roku ośrodek szkolny otrzymał urzędową nazwę Pszczela Wola, ze względu na specjalizację powstałej tu niedawno placówki.

Ważnym wydarzeniem, które zadecydowało o dalszym rozwoju placówki było przyłączenie do Liceum Pszczelarskiego dwóch szkół: Gimnazjum Hodowlanego i Liceum Rolniczego. Obie te szkoły mieściły się w sąsiednim majątku Osmolice.

Pierwsze lata 1945–50 to lata walki o utrzymanie placówki pszczelarskiej, trudności gospodarcze, wysiłki zmierzające do uporządkowania prawnych stosunków przynależności ośrodka oraz okres wstępnej stabilizacji.

W roku szkolnym 1949/50 ujednociono średnie szkolnictwo zawodowe zmieniając nazwę liceum rolnicze na technikum. Także w Pszczeliej Woli utworzono czteroletnie Technikum Rolniczo – Pszczelarskie. Cztery lata później zostało przemianowane, z inicjatywy absolwentów, na Technikum Pszczelarskie odzyskując charakter wyłącznie pszczelarski. W roku szkolnym 1957/58 przedłużono okres nauki w technikum do pięciu lat.

Upór, pasja i optymizm połączony z wytrwałością, oddanie ludzi związanych ze szkołą sprawiły, że stało się ona znaczącą placówką oświaty pszczelarskiej.

Oprócz działalności edukacyjnej szkoła prowadziła działalność kulturalną: w 1947 roku uczniowie zorganizowali teatr szkolny, w 1951 roku dzięki staraniom Zofii Wawryn powstał zespół tańca ludowego, a w 1954 utworzono kino „Pszczółka”.

Lata 1950–74 stanowiły dla szkoły pszczelarskiej okres intensywnej rozbudowy ośrodka celem zapewnienia warunków dydaktycznych młodzieży tam uczącej się, jak również optymalnych warunków pracy dla nauczycieli i pozostałych pracowników. Aby zaradzić problemom lokalowym w 1954 roku wybudowano w parku barak, w którym mieściły się cztery klasy i pokój nauczycielski. Niedługo potem przystąpiono do budowy internatu, który oddano do użytku w roku 1962. Najpilniejszą potrzebą pozostało wówczas wybudowanie nowego budynku szkoły. Kamień węgielny pod jego budowę położono w 1962 roku, a 29 maja 1964 roku budynek został oddany do użytku. W 1965 zbudowano stadion piłkarski z czterotorową bieżnią. Szkoła rozwijała się prężnie, z roku na rok poszerzając swoją ofertę edukacyjną.

W 1961 roku Komitet Rodzicielski ufundował dla szkoły sztandar, który do dziś towarzyszy ważnym wydarzeniom w życiu szkoły (od 2010r. jest nowy sztandar będący repliką dawnego).

W latach siedemdziesiątych utworzono Zasadniczą Szkołę Rolniczą, Zasadniczą Szkołę Ogrodniczą, Wydział Kształcenia Zaocznego i Telewizyjnego, a w 1975 roku powołano do istnienia Zespół Szkół Rolniczych, liczący wówczas 16 szkół rozmieszczonych na terenie okolicznych gmin.

ZSR w Pszczeliej Woli było pierwszą szkołą w Polsce, która zorganizowała dla swoich uczniów zawodowe praktyki w krajach kapitalistycznych. W roku 1976 dwudziestoosobowa grupa przyszłych pszczelarzy wyjechała pogłębiać umiejętności zawodowe do Austrii. Odtąd nie było roku bez praktyk zagranicznych. Nie przeszkodził w nich nawet stan wojenny. W latach 80. i 90. kontakty międzynarodowe zaczęły się rozszerzać. Młodzież miała okazję uczyć się zawodu w Niemczech, Francji, Luksemburgu.

W 1992 roku Technikum Pszczelarskie otrzymało imię Zofii i Tadeusza Wawrynów.

W 1998 roku szkoła zyskała status Centrum Kształcenia Praktycznego. Z roku na rok Pszczela Wola poszerzała swoją ofertę edukacyjną. W latach

1996 – 2002 powstały: Technikum Żywienia i Gospodarstwa Domowego, Policealna Szkoła Informatyczna, Gimnazjum Powiatowe, Policealne Studium Żywienia i Gospodarstwa Domowego oraz Liceum Ogólnokształcące, które kształciło uczniów w profilach europejskim, matematyczno – informatycznym.

We wrześniu 2008 roku w ramach Liceum Ogólnokształcącego powstała klasa o profilu jeździeckim, a w 2010 roku klasy o profilu artystycznym i dziennikarskim. Natomiast w 2013 roku zaistniał nowy kierunek kształcenia: technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej.

W październiku 2014 roku społeczność szkolna i lokalna przeżyła uroczystość wprowadzenia i złożenia relikwii patrona pszczelarzy, św. Ambrożego, w kościele parafialnym w Żabiej Woli.

Rok 2015 przyniósł rozbudowę i przebudowę kompleksu sportowego.

Kierunek pszczelarski nadal nadaje ton i charakter szkole w Pszczelej Woli. Kontynuuje tradycje kształcenia i szkolenia pszczelarzy zachowując unikatowość placówki. W 2020 roku szkoła przyjęła nazwę Technikum Pszczelarskie im. Zofii i Tadeusza Wawrynów kształcące w zawodach: technik pszczelarz, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik rolnik, technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, technik agrobiznesu, technik hodowca koni.

Dorobek tej wyjątkowej w historii szkolnictwa placówki jest pokaźny. Szkoła wykształciła ponad trzy tysiące absolwentów, doskonałych fachowców w dziedzinie pszczelarstwa. Wrosła w panoramę Lubelszczyzny, Polski, a nawet Europy i jest częścią naszej historii.

Źródło:

Księga Pamiątkowa, oprac. J. Janczak, J. A. Kamiński, L. Karłowicz, M. Wojtacki, Lublin, Laser Graf, 1995.

Pszczela Wola 1945 – 2010. Jubileusz Technikum Pszczelarskiego im. Z. i T. Wawrynów, red. J. A. Kamiński, A. Pidek, E. Wiorko, Lublin, Polihymnia, 2010, ISBN 978-83-7270-839-7.

Technikum Pszczelarskie im. Tadeusza i Zofii Wawrynów w Pszczelej Woli 1945-2005, oprac. A. Bielak, A. Pidek, B. Stępień, Lublin, Polihymnia, 2005, ISBN 83-7270-353-1.